

1927 september 17. előadás.

Lélek és test.

Vitakérdés a fizikai világ létrejöttéről.

Igen tisztelt Érdeklődők!

A megismerés, a gnózis szelleme elsősorban azt követeli, hogy az embert megismertessük önmagával. Az embert a gondolkodás teszi emberré. Minden törekvésünk eddig az volt, hogy a gondolkodás tényállását elemezzük, bemutassuk azt, hogy a gondolkodás végtelen működés. Végtelen nagy, mint a geometriai tér, végtelen finom mint a matematikai pont, végtelen gazdag, mint akármelyik logikai-matematikai törvény mutatja azzal, hogy az esetek végtelenségét foglalja össze és meríti el önmagában. Az ember gondolkodó lény, gondolkodó, a gondolatnak működése, - a végtelennek működése maga. A gondolkodás maga gondolkodik az emberben, egyéni módon az egyénben. A gondolkodás mögött nem rejlik valami alany, aki gondolkodik, vagy vezető, amely a gondolkodást hordaná. Önmagát mozgató egyetemes működés a gondolkodás és csak belső gazdagsága mutatkozik meg egyénített ritmusában. Aki erre eszmél, végtelen öntudatra eszmél. Az nem fogja magát többé modern ember módjára testével, vagy lelkeségével azonosítani, amely körökben az állati étellel van együtt, hanem azonosítja magát a gondolkodás végtelenségével, a végtelennek működésével és

ezzel egy csapásra felülemelkedik az ember elmúlt kulturák átkán, a történelem vér és könnytengerén, amelyben hányódott az ember, aki magát ilyen nyomorult lénynek tudta. - És emelkedett ezzel az ember a végtelenség halhatatlan életébe, megnyílt előtte a derűsebb jövő, egy új kultúra hajnala.

Eddig a szellem problémáival voltunk elfoglalva. Akik érdeklődéssel nézték és kísérték munkánkat, és akik együtt munkálkodtak velünk, megerősödtek a végtelen öntudatban. Ámde az ember lelki lény és test is. Egy öntvényből való az ember, Ritmusegységben működik a szellemissége, lelkisége és testisége. Amikor tehát a szellemi élete ilyen hatalmas ugrással a végtelenség öntudatára emelkedett, lelkisége sem maradhatott meg abban a régi működésbeli körében, amely levetett véges öntudatával volt összhangban. A lélek is új módokat követel és revízió alá vette régi módjait, hogy ráhangozhassék bensőn és melegen a szellemnek erre az önismeretére. Így merültek fel korunkban a lelki problémák. A lélek miszteriuma is új megoldást követel. Nem mintha minőségében, működésének alapmódjában különböznék az állatitól az emberi lélek, - ámde azzal, hogy emberben működik a lélek, hogy az eleven szellemmel intim érintkezésben van, gazdag új módok fejlődtek ki benne. Az új módok először a tudattalanban csiráznak. Most azonban elérkezett annak az ideje, hogy ez a tudattalan működés az önismeret világosságába lépjen. Kulturánk, rajtunk kívül még nem ismeri a végtelen öntudatot. De a modern ember szelleme sejtelmében és nemesebb érzelmeiben, becsület és felelősségérzetében túlnőtt a divatos materialista tudományon. Sejtelmeiben az ember valamint érzelmeiben többnek tudja magát annál a sártömegnél, amelyre a materialista tudomány értékeli őt. Éppen ezért napjainkban a régi lé^elkiismeret, a pszichologia új utakat volt kénytelen keresni és törni. A modern pszichológiai irányzatok áttör-

ték a régi kereteket, mert az emberi lélek^{lek} hanyódik a modern emberben. Nyomorúságának, végességének, halálraitéltségének érzelmei és az ezeken felülemelkedő magasabb emberi méltóság érzelmei között. E kiegyenlíthetetlen szélsőségek között hanyódik a modern ember lelke és ezekben betegszik meg a modern ember úgy, hogy a lélek és ideggyógyászat volt kénytelen először foglalkozni a lélek problémáival. Különös forradalmat jelentenek itt: Freud, Adler, Smitz, Steckel, Jung gondolatai.

Mi volna a lélek? Működés, amely saját határai között hullámzik. Világod tiszta működéseiben, hangjaiban az a lélek, amit képzeletnek, fantáziának nevezünk. Sötétebb, homályosabb működéseiben az, amit az emberben tudatalattinak nevezünk, vagy szervezőműködésnek, amely szövö a testi sejtéletünk mintáit. A lélekműködést elsősorban a maga világosabb formáiba láthatjuk tisztán, amint a fantáziá^{ái} mutatja. A képzelet képeket szö, képeket halmoz, finomit, nagyit, kicsinyit, kiterjeszt, vagy összehuz. A tág és szük között mozog. Freud helyesen, de elégtelenül variációs működésnek nevezi. Ezek a képek rendszerint és legfeljebb háromméretűek. Stereometriai testek, melyeket a lélek a legnagyobb variációs gazdagságban állít elő. Szövi eképen a lélek a teret, a tér alakulatait, kiképz^{ta} azokat tártalommal, körülveszi azokat tájékozással. Ezek a háromdimenziós képek végesek, de a szertelenbe, a mérhetetlenbe törnek, nagyságra finomságra, és gazdagságra. Nagyságra úgy, hogy tereket terekre halmoz, képeket képekre tetszés szerint, mindig határt ér és minden határon tulszárnyal tetszés szerint a mérhetetlenbe. - Finomságra úgy, hogy osztja a képeket tetszés szerinti finomságig. Mindig határt érve és minden határon tullendülve. - Gazdagságra úgy, hogy tetszés szerinti variációkban állithatjuk elő a képeket. Pl. a háromszöget tetszés szerinti alakokban és alaksorozatokban képzelhetjük el és ez a gazdagság kimérithetetlen és szertelen és a képzeletben tetszés szerint fokozható úgy, hogy minden fokozásnál határt érünk és határt lépünk át. Szellemi életünkhöz viszonyítva tehát a lélek élete véges és szertelen.

A végtelent soha nem éri el sem nagyságra, sem finomságra, sem gazdagságra. Nem éri tehát el a gondolkodás terét, a geometriai tér végtelenségét, nem éri el a matematikai pont finomságát és nem éri el azt a végtelen variáció gazdagságot, amely adva van pl. a háromszög bármely mértani tételében, amely érvényes a háromszögnek egyenesen végtelen variációjára.

A lélek működése egy oldalról együtt halad a szellem végtelenségével, más oldalról működésbeli egységben van a testi működéseinkkel, melyeknek mintája és szervezője. Testi működéseink és általában a z érzéki világ, a fizikai világ működései legfeljebb felületszerűek. A látás és tapintás adatai legfeljebb felületek, ezekben a felületekben foglaltnak irányok, vonalszerűségek és pontszerű feszültségek. Semmiféle érzéki tapasztalat ezen a legfeljebb kétdimenziós működésen túl nem megy. A lélek három dimenziós működés, de bármely képet állítunk elő, a háromdimenziós kép határolásai képen adva vannak benne a határlapok, azok élei és végső pontszerű határmegjelölései. Amde a gondolkodás, amelynek tere végtelen, szintén előállítja a geometriai tudatban a stereometriai testet és annak megint csak vannak lapjai, élei és sarkai, vagyis test, lélek és szellem abban egyeznek, hogy egyformán: dimenziósférák, amelyeknek végső elemeként mindenütt felfedezhetjük a a pontot, vagy a ponthoz hasonló pontszerű élményt. A végtelen tér utolsó eleme a pont. A matematikai pont, amely benne hiba nélkül bárhol középpontot jelent. A képzelet tetszésszerű képeiben is ott van a pont szertelen gazdagságban, de a képnek csak egy középpontja lehet. Az érzéki élet legmélyén szintén megtaláljuk a nyomásérzet végelemét, a feszültséget, az illó testi feszültséget, a pontszerűt. Ha tehát felmerülne az a kérdés, mi köt össze bennünk testet, lelket, szellemet, - ugy erre a pontszerűre hívnam fel a figyelmet, erre a legvégsőbb elemre, amely sajátos egyénített vibrálásban, - intenzió és expanzió közötti érvénylésben végső határ-

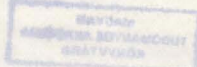
elemként adva van a szellemben, lélekben és testben egyaránt. Ez a háromféle pont pedig, ez a végtelen finom gondolatbeli, ez a szertelen finom képzeletbeli, és ez a mérhető testi: egybe vágnak egymással. E tevékeny és leven ritmusegybevágásnak nem mond ellent az, hogy finomságukra e pontok különböznek. Hiszen egy durvábban rajzolt vonallal egybevéghat egy finoman elképzelt vonal. A lényege az egybevágásnak az, hogy az egybe-vágók egymást a ritmusegységben fedik, azaz határelemeik egybeesnek. Eképen vágnak egybe tevékeny módon durvább és finomabb határjelek, testnek, léleknek és szellemnek végső pontszerű mozzanatai. Ezt a törvényt más oldalról is kifejezhetjük: test, lélek és szellem, dimenziófokozatokként tornyosulnak egymás fölé, oly módon, hogy közös végső határelemüket, a pontot foglalják össze az összefoglalásnak fokozatosan magasabb, finomabb gazdagabb módján. A testiség végesen és mérhetőn, a lelkiesség szertelenül és mérhetetlenül, - a gondolkodás pedig végtelenül foglalja össze a közös végső alapmélységeket és azok mozzanatait. Mivel tehát az itt bemutatott végtelenül különböző életformáknak közös végső eleme a pont, - közösségüknek ezen a közös pontján áll köztük helyre az érintkezés. A tángens is eképen egy ponton érinti a körvonalat, vagyis mert az érintő egyenes a végtelen körvonal kerületének tekinthető, a végtelen kör periferiája a véges kör periferiáját egy ponton érinti. Ez a pont pedig közös. Határjele a tangensnek és pontja egyuttal a körvonalának. Ez a két pont egybevág és egyesül ebben az érintkezésben.

A mi lelkünk az egyéni életben és évezredek kulturájában begyakorlott működést produkált, amelynek ^{célja} ~~célja~~ az, hogy végső eleméig kitagolva magát - pontszerű alapelemeit tevékeny egybevágás útján ráillessze az érzéki adatok pontszerű alapelemeire és hogy ezt az egybevágást gyakorlott mozdulattal, gazdaságos illeszkedéssel minden lehető adott helyzetben és esetben megvalósítsa. Ezzel a működéssel a tudatalatt, vagyis a tudatoságnak homályosabb módján tervezi a sejtműködést, azt fokozatosan saját mintájára alakítja, hogy eképen elmélyítse a

működésbeli egységet. Az érzéklet legvilágosabb formájában, a látásban, figyelhetjük meg a legjobban a titkos lelki szervező működést. Pl. figyeljünk meg egy érzéki tárgyat. Pl. ezt a skatuját. Az emberi lélek ezt a felületszerű látást, ezt az optikai látást, - vagy tapintásra is csupán felületszerű tárgyat, - az emberi lélek azonnal kitölti belül tartalommal és körülveszi térrel. Elhelyezi a térben ezt az érzéki tárgyat, helyét meghatározza a térben és kiemeli a tárgyat a térből. Olyan gyakorlottsággal végzi ezt a műveletet a mi lelkünk, - hogy nemcsak a modern ember általában - de kiváló gondolkodók is - mint Hegel, Mach, vagy Bergson tévesen azt hiszik, hogy a felületen túl a mélységet is optikailag látjuk vagy tapintjuk. A szigorú ^{meg} figyelés azkxi maradék nélkül azt az eredményt adja, hogy amit optikailag ezen a tárgyon látunk az lefényképezhető egy síkra, vagy lefesthető egy felületre. Mélységet mi nem látunk, teret mi nem látunk. A tér egyébként is átlátszó és az optikai törvényekkel ellentéznék, hogy átlátszót lássunk optikailag. Hogy ki van töltve a tárgy - hát ki látja mi van benne. És ugy lehet képzeletünk jó nyomon jár az érzéki beltartalmat helyesen találja el. Erről azonban csak úgy győződhetünk meg, ha a felületet felfedjük és képzeletünk feltételezését eképen összehasonlítjuk a felfedezett érzéki tényállással. Am metszé útján újra csak felületet nyerünk. Az történt tehát, hogy ennek a tárgynak beltartalmi elemei megmutatkoztak azánuakka képzeletünk számára, amely ezeket az elemeket mindennek előtt önmagában, saját szövédékekében előállította és azoknak adottsága alapján megszerkeztette azt a háromdimenziós képet, amely ezeken az elemeken tárgyszerűen sarkalik. Ehez a konstrukcióhoz elsősorban a támasztó sarkokra van szüksége a szervező lélekműködésnek. Saját teréből kipattantott ezért megtámasztja a megfelelő optikai sarkokon. A pontok kölcsönösségét vonalakban állítja helyre. A lelki és optikai vonalak is egybevágnak eképen, valamint a felületek is, amelyeket egybevágó vonalak határolnak. A támasztó végső elemekig kellett alámélyülnie a képzeletnek,

hogy pontosan tudjon alkalmazkodni az adott érzéki adatokhoz.

Ezt a mélyreható alkalmazkodást gyakorolta évezredekig, aminek következtében ma már szinte automatikusan szertelen finomsággal és gyorsasággal tud alkalmazkodni az érzéki adatokhoz, vagy hogy másképpen fejezzem ki, az ember pillanat alatt tudja elképzelni azt, amit lát vagy tapint. A képzelet már eleve tartalmazza mindazokat a téralakulatokat, felületeket, irányokat és pontszerű feszültségeket, amelyek számára az érzékiben egyáltalán adódhatnak. Szertelen variációkban van benne ez adva, ami csak véges variációkban lehet adva az érzéki életben, az érzéki világban. Az érzéki adatot a lélek szertelen gazdagságban variálja. S amikor alkalmazkodik az adott optikai, vagy tapintási képhez, nem tesz egyebet, mint szertelenül gazdag raktárából kiugratja a megfelelő variánst, amely egybevág az érzéki adatokkal és azokat háromdimenziós képének határaiba tagolja, azokat a téralakulatban ~~képek~~ képen elhelyezi. Mindezt, amit itt proponáltam bárki ellenőrizheti, amikor fantáziaműködését szemlélet tárgyává teszi és ellenőrzi azt, hogy miképpen telíti és veszi körül lélekkel az ember az ő érzéki adatait.

Am ugynezzel a sajátságával, hogy képeit a lélek végső mozzanatáig, pontszerű alkotó eleméig tagolja, fejti ki szervező munkáját a testi élettel szemben. Képpen tud érintkezésbe lépni a sejttel, amely hasonlít a lélek életére és vele egyuttal az emberi egyénben, az egyéni ritmus egységében van egybeszőve. Ugy mondtam, hasonlít a sejttel a képzelet életére. Még tovább mehetünk, a sejt a képzelet mintájára alakult ki. Mi volna a képzelet alapképe? Ha teret képzelünk, úgy mi itt vagyunk ennek a képzelettérnek a középpontjában és körülöttünk terjeng a tér gömbalakban minden irányban. Amde a sejtnak is ez az alakja. Egy sejt, mint központ körül csoportosult gömbalak. Tehát a gömb ritmusegységében működik - képzelet és sejt. A sejt működést elektrókémiai hullámváz teszi. A protoplazma szüntelen vegyi bomlásban és kötődésekben, illanó gyors alakulatokban működik,

amelyek a pontos mérést szinte lehetetlenné teszik a modern tudomány számára. Am a lélek szárnyalása még gyorsabb. Azt az illó kémiai elektromos feszültséget, amely pillantra felötlik és emlékezetlenül elmúlik a sejt életében, megragadja a rögzítő és emlékező képzeletnek pontig nyúló végeleme, egybevág vele és ezzel, a működésbeli egységet helyre állítja.

Hogy mi volna közelebbről ez a működésbeli egység? Nos elsősorban, hogy egybe vágjon az emlékezetes az emlékezetlennel, hogy az élet legmélységén illó mozzanatokat láncra fűzhesse a szervező emlékezet, hogy ebben a mélyreható egybevágóságban megvilágosodjék az élet titokzatos, - mert tűnő-muló, alpmélysége, másodsorban pedig, hogy az alkotó emlékezésnek gyakorlásával ez az együttműködés elmélyüljön, testnek és léleknek ez a közössége, az emlékezetlennel és emlékezetesnek ez az emlékező egysége, amely önmagát egyre intimebben és mélyebben gazdagabban kitagolja, kialakítja, hogy fokozatosabban kiépüljön, hogy a leki minta egyre inkább mint eleven, a sejtműködésre egyre inkább ráhangozó és reagáló működés egység legyen. És ez egyúttal a cél. Ebből a célból gyakorolja a lélek ^{és} a sejtműködés a közös mélypontokon való érintkezést. E közös pontokon a lélek a mintát ráviszi a sejtműködésre, az pedig enged a minta hatásának és hangzásával a mintákhoz alkalmazkodik, azonban a természetes szerencsés pillanataiban, amikor a vegyi bomlásban oldódik önfentartó irányzata.

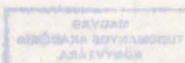
RAYDAN
AMÉRIKAI KÖNYVTÁRSZOLGÁLTATÁS

A lélekműködés azonban csak úgy válhatik valóban mintázó és szervező működéssé a testi élet számára, ha mindennek előtt tervezete van, amelyet emlékeztében tart. Heckel, "Perigenesis der Plastidule" című alapvető művében helyesen látja az emlékezésben a szerves élet alapjellemét. Az érzéki fizikai világ időalatti élet. Herakleitos folyama, amelybe kétszer nem léphetünk. Születő és elmuló mozzanatok világa, emlékezetlen mozgás és hullámozás, amelyben minden meghal, amikor születik, - minden elmúlik, amikor előlép. E tűnő-muló hullámok vágnak most már egybe a képzeletnek azokkal a pontszerű végelemeivel, amelyek azonban már az emlékezet láncának végelemeként az emlékezetbe

emelik magukkal a velük egybevágó emlékezetlen elemeket. Ez emlékezet foglalja eképen egybe a saját határelemeivel egybevágó emlékezetetlen életmozzanatokot is. És most a lélekműködésnek egy másik jellemző oldalához érkeztünk. Eddig azt mutattuk be, hogy alkotja a teret és a térnek alkotóelemeit, felületeket vonalakat és pontokat. Most azt szeretném bemutatni, - az igen tisztelt érdeklődők figyelmét arra szeretném felhívni, miképpen alkotja a lélek az időt, - miképpen ő maga az időműködés, amely az időt előállítja, alkotja, szövi. Már előterjesztettem hogy amikor mi tetszésszerű optikai képet, jelenséget így optikailag szemlélünk, képzeletünk háttéréből csudálatos kigyakorlottsággal előpattan, előugrik a megfelelő egybevágó kép, amely ezt az optikai képet kitölti és körülveszi térrel, behelyezi azt a térbe és bennünket eképen az érzéki adatokról tájékoztat. Honnan jön, honnan pattan elő a képzeletnek ez a képe? Mert menthetetlenül előpattan. Lássunk bármit szemünkkel, abban a pillanatban ottvan a képzeletünk, kitölti azt ~~térrel~~ körülveszi térrel. És törvény: nem láthatunk olyan optikai dolgot, vagy nem tapinthatunk olyant kezünkkel, vagy tetszésszerűt, amit elképzelni azonnal ne tudnánk, amit képzeletünk térrel kitölteni, tájba helyezni azonnal ne tudna. Honnan jön ez a tájékoztató egybevágó kép? Jön valahonnan, valahol előre el van készítve. Mert hiszen nem töltünk mi azzal időt, hogy alkossunk eféle képeket. Szinte automatikusan csap rá minden érzéki észleletünkre a lélek a maga kialakuló és egybevágó képeivel. Honnan jön? Valami nagy raktár rejlik a lélekben? Valmi leírhatatlanul gazdag raktár, amelybe nemcsak a bősége ezeknek az alakulatoknak van elrejtve, amely az érzékiben mutatkozik, hanem azoknál még szertelenül több. De a háttérben egybezsufozt, ezekről a képekről alig szólhatunk, csak azt láthatjuk, amikor jönnek és megjelennek. Ezek tehát valamelyes relációban állíthatják elő a múltat és jövőt. Így egy múlt történet tetszésszerű mozzanatát megjeleníthetjük a lélekben, kifejthetjük annak előállását, és hogy az akkor még bizonytalan jövőből jött és belevágott a jelenbe és ahogy elmúlt a múltba, elsősorban az emlékezet-

be, azután pedig a feledés háttérbeli raktárába.

Amint tehát így láttuk, amikor a lelket ilyen mélyen a maga levésében, alakulásában, előállításában vizsgáltuk, a lélek időnek mutatkozott és emlékezetnek. Ezzel értjük meg, hogy tervezetek pihennek multjában. Kialakult, kitagolt, maradandóan támaszkodó működésbeli minták. A multba helyezett tagolt képek, ugyanis elkészült mintául szolgálnak minden további hasonló működésnek. E minta őrzi saját kialakulásának emlékét. Benne van megfogalmazva a célszerű működés, amelyben sejtélet és lélek bensőn egyesültek. E minta őrzi a sejtélet hullámszerűségét az azt a szerencsés mozzanatát is, amelyben lélek és test együttműködése előállott. E minta az emlékezetben, vagyis a világos tudat alatt tovább is működik, - szövögeti mintáját a térszerű sejtműködésnek és elébe tárja ezt a mintát a tapasztalt szerencsés pillanatban a sejtéletnek. Eképen működik szervező mintaként a lélek a testi szervezet alakulása számára, a sejtműködés számára, amely e minta tagolásait követi. Követi pedig szerencsés pillanatokban és mozzanatokban, amikor a sejt elektrokémiai működése finom labilitást mutat, amikor vegyibomlásban van elejtve és fel-ejtve önfentartó irányzata, amikor a sejt feladva önfentartó módját, az intímen ráható lelkiműködés szerint kíván alakulni, ujjászületni megújuló kémiai kötéseiben.

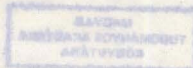

Íme ez a törvény magyarázza meg kulturánknak azt a nagy titkát is, amit úgy neveznek, hogy a természet célszerűsége. Erről a célszerűségről az egyház azt állítja, hogy isten titka és isten létének bizonyítéka. A modern új darvinista Chamberlin angol kutató pedig azt mondja, ez a célszerűség, ami mindenütt észlelhető, de aminek nincsen célja. Chamberlinnek annyiban van igaza, hogy a darvinista célelmélet tökéletesen megbukott, mert nem tudta a természet célszerűségének célját megmutatni és bemutatni. Darwin úgy gondolta, hogy a természet célszerűsége magasabb fajokat és magasabb működésmódokat hoz létre abból a célból, hogy az egyén és faj a létért való küzdelemben egyre jobban megállhassa a helyét. Amde kiderült, hogy ebből a célból kár a természetnek.

magár megerősítetnie, mert ennek a célnak tökéletesen megfelelnek az amőbák, a legprimitívabb egy sejtű lények, amelyek rendkívül szívósak, évezredek keresztül tartják magukat változatlanul és a leghidegebb és legmelegebb, legszárazabb és legnedvesebb égőv alatt egyformán, vigan tenyésznek. Így pl. a difteria bakteriumát, illetve ennek a betegségnek minden tünetét, már Hypokrates leírta, amiből láthatjuk, hogy máig sem változott ennek a bakteriumfajnak a természete, ma is változatlanul olyan, mint kétezer év előtt. Hát a létért való harcban bizony a legjobban ezek a szimpla, legegyszerűbb állatkák állnak meg. Viszont bonyolultabb szervezetek, amelyek a darvinista fejlődésemélet értelmében magasabbrendűek, : könnyebben romlandók és kevésbé állnak meg a létért való harcban. Az egyszerű gép is tartósabb, mint a finom bonyolult. Egyébb célelméletek is, amelyeknek felsorolása itt igen messze mehetne, ugyanigy kutba estek. Pl. a Kropatkin- féle, a Spencer féle.- Marad azonban a törvény, amelyet a gnózis világosságában tisztán látunk: A természet célszerűségében az a cél, hogy lést és lélek intimebben működjenek együtt. Ennek az intimitásnak a fokozódása jelenti az egyén és faj magasabb fejlettségét. Az ember ebből a szempontból valóban a természet koronája. Az emberi agyvelő sejt működése az, amely a legcélszerűbb, mert a legfinomabban reagál a lélek mintájára. Az emberi agyvelő sejtben termelte ki és érte el a természet legmagasabb célját, a legfinomabb, legesékenyebb működést, amely alkalmas arra, hogy finom gazdag labilitásával, a lélek legfinomabb működésmódjaival is bensőn egybehangozzék. Ebben az együttműködésben a lélek praktikus tapasztalatokra tesz szert. Szüntelen kutatja és találja magában azokat a x módokat, azokat a tapogató működésmódokat, amelyek célszerűek, amelyek a labilis sejtélettal való viszonyt bensőbbé fűzik össze. Ezeket a lélek gyakorolja és gyakorlat által tökéletesíti, az alkalmatlan mozdulatokat elveti, kiküszöböli, csökevényesíti. Eképen csökevényesednek a természetben a szervek és pusztulnak ki állatfajok. És eképen fejlődik az emberi szervezet, amelynek fejlődése pontosan abból áll, hogy az agyvelő sejt működése egyre jobban ráhangzik a sejt működés lelkimintájára és számára

egyre intimebb rezdítésekét nyújt. Ebben a gyakorlati együttműködésben tovább tagolódnak, gazdagodnak és erősödnek a célszerű módok. Eképen a lélek ilyen célszerű módjai, gyakorlással erőhöz jutnak, az önfentartó sejtműködés terhére, amelyek önfentartó irányzatuk csökkentésével és elhaló készségük fokozásánál veszítik önfentartó erőiket és kiképzik magukban azt az önfeledő, feltárulkozó tevékenységet, esékénységet, azt az élet és halál partján járó labilitást, amely alapfeltétele test és lélek benső, azaz célszerű együttműködésének. A léleknek ezek a működésmódjai, amelyeket így vázlatosan proponáltam, arra szolgálnak tehát, hogy a lélek megfelelő rezonanciát és megfelelő erőforrást nyerjen testiségünkben.

Az emberi lélek azonban nem önmagáért van és nem öncél az emberben, hanem mint láttuk, közvetítő működés test és szellem között. A lélek fölött öncélként és öncélként a szellemi élet tornyosul. Az emberi léleknek tehát ezért kell a sejleletből szívott erő, hogy tovább közvetítse és átadhassa az emberi szellemnek, a gondolkodásnak, amely az embert teszi, hogy étellel és tartalommal telítse a végtelent, amely olyan üresnek mutatkozik a gyakorlatlan szemlélet számára. A testi élet rezonanciaműködése pedig azért kell a léleknek, hogy érzéki szemléletességben elevenedjék meg számunkra a lélek rejtettsége. Hogy érzéki kipengéseiben elevenen meghaljuk a mintát a szervező lelki hangzást, a lélek járását, amely oly halk mibennünk. Eképen önismeretünket szolgálja az alsóbb életkör fejlődő és finomuló rezonanciája.

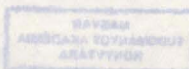
Test és lélek szigorú kapcsolata is végeredményben a szellemünk önismeretét, a megismerést közvetíti és szolgálja. Elsősorban ugyanis test és lélek benső együttműködésének kiépítésében gyakoroljuk magunkban a szélsőn különböző működések benső egyesítését. E magas és általános feladatunkra ebben a gyakorlatunkban készülődünk és ebben a kevésbé szigorú életkörben valósítjuk meg előbb az egységet, amelyet azután a szigorúan végtelenül különbözők egyesítésében magasabb fokon: szellem és lélek működéseinek egyesítésében is meg kell valósítanunk. - A kiképzett testi-lelki működésbeli egység szemléletében elevenül a szellem. És mi, kik végtelen öntudatban, a szemlélet egységében kutatjuk az élet és szem-

lélet titkait, ime lélekben is, testben is, az önismeret mélységeit kutatjuk és azért, hogy öntudatunk végtelensége új életre keljen bennünk, hatalommal világoljon fel bennünk, hatalommal, melyet azzal igazol, hogy az életnek titkos mélységeibe és zugaiba szállott alá, bevilágította a titkok világát és felemelte azokat a világosságba. Probléma a szellem számára test és lélek. Elsősorban szellemi probléma, és a szellemben világosodik meg számunkra elsősorban és mintaszerűen test és lélek titka. Elsősorban, mert szellemi életünk öncélja teljesebbé és mintaszerűen azzal, hogy szellemi látásunkban kibontott ezek a törvények alkotják mintáját testnek és léleknek és e kettő együttműködésének. És ha van nemesbűlés, tisztulás, célszerű emelkedés testi és lelki funkcióban, hát csak abban van és azért van, mert lebeg felettünk és előttünk és alakítón működik bennünk a szellem önismeretének mintája. Ebben a szellemben fogjuk tovább kutatni a lélek összefüggését a másik irányban, mint függ össze a lélek a szellemmel. És csak ha minden összefüggésben sikerült az emberi lelket kimutatnunk, azután fogunk rátérni annak saját, benső intim, mély titkára. Meg fogjuk ismerni fejlődését, egészségét és betegségét.-

oooooooo

ooo

o

V i t a _ r é s z .

Kérdés: Hogy jön létre a fizikai világ?

Felelet: Fizikai világnak nevezzük az intellektusunkban összefoglalt és egységnek felfogott emlékezettelen és önmagukban összefüggéstelen fizikai jelenségeket. A fizikai világ úgy jön létre, az úgy nevezett termtésben, hogy jön a térből és jön az időből. Ezt nem nehéz megállapítani, mert tudjuk, ~~xxx~~ hogy tér volt és idő volt, de meg lesz is, mielőtt a fizikai világok előálltak, vagy miután azok elmúltak, ~~xxxxxxxx~~ A térről és időről éppen most beszéltünk. A lélek teréről és a lélek idejéről szóltunk Bemutattuk azt, hogy a lélek alapformája gömbforma, így képzeljük mi a teret gömbformában. Bemutattuk, hogy a fizikai működések önmagukban emlékezettelenek, időalattiak és téralattiak, olyan értelemben, hogy pont

vonal és legfeljebb felületszerű működések, tehát térbetöltést semmiképen nem érik el, mint konkrét érzéki megfigyeléseink és a modern fizika egybehangzóan igazolja. A tér alatti, vagy időalatti, vagy emlékezettelen működés eképen térből és időből vált ki, mint annak differenciálisa. Látuk azt, hogy ezek a téralatti elemek pont, vonal, felület, - dimenzióviszonyban vannak egymással. A dimenzióviszonyt pedig az jellemzi, hogy a magasabb alányésző, forma eltűnedező, differenciális eleme a magasabbnak, így pont a vonalnak, vonal a felületnek és felület a térnek. Ilyképen tehát, ha az a kérdés merül fel, hogy pontszerű, vonalszerű és felületszerű működésekből álló fizikai működések honnan kerülhetnek elő, arra az a felelet, hogy a térből a tértudatból, amelyben ezek az alkotó elemek kimutathatók. Mert olyan tér nincs, amelyben felületek, vonalak, és pontok daja ne volnának. Ezek a határelemek azonban kikülönülnek, amikor a szervesalatti világ előáll. Kikülönülnek és oly durvákká válnak, olyan harsogókká, - és ebben a működésükben olyan autonomakká különülnek el, hogy közvetlen összeköttetésüket a lélekkel elveszítik. Az a helyzet áll elő, amelyet az ótestamentum leír: "Az ur leke lebegett a vizek felett. Megszűnt az összeköttetés lélek és test között, elkülönült a háromdimenziós terműködés, a fizikai világ a fizikai konkrét működésektől."

Hogy azonban ez valóban így van, itt Schmitt jénő Henriknek egy mélységes gondolatával megvilágíthatjuk. A lélekműködés alapformája gömb, az összes fizikai sugárzások pedig kivétel nélkül egyenes vonalúak. A gömb, ha elszeljük, kör alakot mutat a síkban. A körnek azonban differenciálisa az egyenes. A véges kör kerületének differenciálisa egyenes vonalnak tekinthető és nem egyéb a lelki gömb, amelynek a sejtműködés is hasonlata, mint egy szertelenül gazdag sokszög. Így érthetjük meg, hogy a gömbről kizárólag differenciálisként levált világ, egyenes vonalú működésekben mozog. Az idő oldaláról pedig az emlékezetnek végelemei, differenciális elemei nem egyebek, mint emlékezettelen illanások, mozzanatok. Mit fogja egybe az emlékezet? Mi az ő beltartalma? Mivel emlékezet ő? Azzal, hogy önmagukba emlékezettelen elemeket fűz össze, fogja egybe, a maga egyesítő láncába és tengerébe. Az emlékezet végelemei nem is lehet más, mint az önmagában, ebből az összefüggésből

kiszakított
~~kiszakított~~

emlékezettelen mozzanat. Mint amilyen az érzéki életnek önmagában minden mozzanata csakugyan. Tehát az időből és emlékezetből vált ki annak differenciálisa, annak alkotó eleme úgy, hogy megszűnt alkotó elem lenni. Önmagába különült és belemerült saját emlékezettelen és időtlen természetébe. Valóban a fizikai működésnek nincs múltja, mert ami elmúlt az számára nincs, nincs jövője, mert erről nem tud és nincs jelene, mert amikor előáll el is múlik. Tehát időtlenbe és emlékezetlenbe járunk, az élet alapmélységeiben, - ami viszont nem más, mint az emlékezetesnek levált és kikülönült végeleme, határeleme, amely így túl esett az idő és emlékezet határán.-

Tehát így keletkezett a fizikai világ, hogy tér és idő végső határelemeibe beleiramlott az energia és megfeszült a végső pontszerűségében. A további szükösségbe nem tudván törni, mert a szükösség véghatárait az iramlás elérte, nos ott az energia megörvénylik és visszacsapódik.-

Ez az önmagába különült, önmagába merült és mélyült örvénylés teszi az autonóm fizikai világ alapmélységeit, amelynek atomja és csillagzatai egyformán örvénylő formák. És örvénylésükben tudnak egyformán megállni. Ez az involúció leírása és az ezzel ellentétes ut az evolúció, amelyet a fizika az entrópia törvényeiben ismer, a fizikai világ fejlődéstörvényében. Igynis ebben az itt leírt örvénylésben amely a végszükösségben való törésben és az abból való szüntelen visszacsapódásban áll, ebben az örvénylésben az evolúció a szükösség véghatáraitól visszacsapódó erők vannak tulsulyban és ezeknek visszaáramlását, az általános és haladó hőszűlyedést, energiáknak a háttérbe, a szemlélhetetlenbe, a fizikailag követhetetlenbe történő visszairamlása az, amely ma a fizikai világot jellemzi és ezt a törvény értelmében hőhalálhat vagy szétsugárzással fenyegeti.-

A fizikai működések a sugárzások tengerében oszlanak fel az evolúció folyamán. Oda iramlík minden fizikai energia vissza, ahonnót a természetben kiszármazott. Ez a háttér pedig a mi intellektuális tudatunk. A tér az idő tudata. Am a fizikai világ tudata, mint "világ", mint számtanian működésmód és változat áttekintett és egybefoglalt egysége már nem fizikai jelenség, hanem intellektusunk ténye és valósága. A fizikai "világ" bennünk van. És innen a fizikai világból származott és ide oszlik vissza minden fizikai működés.-